

Směrnice k ochraně duševního vlastnictví

1. Úvodní ustanovení

Předmětem této směrnice je vymezení pojmu duševní vlastnictví na Vysoké škole aplikované psychologie (dále VŠAPs) a stanovení práv a povinností při nakládání s předměty duševního vlastnictví, (dále jen PDV), které byly vytvořeny zaměstnanci této vysoké školy v pracovním poměru nebo podobném pracovněprávním vztahu a studenty této vysoké školy, v rámci studentské grantové činnosti, případně při plnění studijních povinností a dále pak nakládání s PDV.

Práva k výsledkům duševní činnosti, která lze charakterizovat jako předměty duševního vlastnictví a která vznikla v rámci projektů výzkumu, vývoje a inovací nebo technického rozvoje financovaného z veřejných prostředků, se řídí zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (v platném znění), případně smlouvou uzavřenou mezi VŠAPs a poskytovatelem finančních prostředků. Tato směrnice stanovuje v podmínkách VŠAPs postup původců a zaměstnavatele (kdy zaměstnavatelem se rozumí pouze VŠAPs) ve věci PDV.

2. Oblast působnosti

Touto směrnicí se řídí všichni zaměstnanci této vysoké školy v pracovním poměru nebo podobném pracovně právním vztahu, stejně jako studenti, podílející se na studentské grantové činnosti, případně plnící studijní povinnosti, v rámci této vysoké školy.

3. Definice pojmů

Duševní vlastnictví – duševním vlastnictvím se rozumí výsledky činností, které původce/autor vytvořil a jež vznikly při plnění úkolů plynoucích z jeho pracovního poměru nebo jiného obdobného pracovněprávního vztahu k VŠAPs, případně při plnění studijních povinností, či v rámci studentské grantové činnosti. Duševním vlastnictvím se rozumí zejména průmyslová vlastnictví, autorská díla.

Průmyslové vlastnictví – výsledky duševní činnosti, které jsou nové a průmyslově či hospodářsky využitelné. Jedná se zejména o vynálezy, technická řešení chráněná užitným vzorem, průmyslové vzory.

Autorské dílo – dílo literární, jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora, a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě, včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam, které je výsledkem tvůrčí práce zaměstnanců či studentů VŠAPs, vytvořené v pracovní době nebo s využitím zařízení a prostředků VŠAPs ke splnění pracovních povinností, či v rámci studentské grantové činnosti.

Původce/autor – jakákoli fyzická osoba, v pracovně právním vztahu k zaměstnavateli (pracovní poměr nebo obdobný pracovněprávní vztah) či fyzická osoba v rámci aktivit studentské grantové činnosti, která se podílela na vytvoření předmětu duševního vlastnictví (zaměstnanec VŠAPs – akademický i neakademický pracovník, ale také např. hostující profesor, hostující odborný asistent nebo kterákoliv osoba, která dočasně pracuje nebo provádí výzkum na VŠAPs).

Zaměstnanecké dílo je dílo, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu k VŠAPs, či v rámci aktivit studentské grantové činnosti. Za zaměstnanecké dílo se považuje i kolektivní dílo, tj. dílo, na jehož tvorbě se podílelo více autorů, které je vytvářeno z podnětu a pod vedením VŠAPs a uváděno na veřejnost pod jejím jménem, přičemž příspěvky zahrnuté do takového díla nejsou schopny samostatného užití.

Školní dílo – je takový výsledek, který byl vytvořen studentem VŠAPs ke splnění studijních povinností. VŠAPs má právo školní dílo nevýdělečně využít k vzdělávací, výzkumné a vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti.

Licenční smlouva – dvoustranný právní akt, kterým poskytovatel opravňuje nabyvatele ve sjednaném rozsahu a na sjednaném území k výkonu práv z PDV a nabyvatel se zavazuje k poskytnutí sjednané úplaty nebo jiné majetkové hodnoty.

Předmětem duševního vlastnictví pro účely této směrnice se rozumí zejména:

Vynález – technické řešení, které je nové, je výsledkem vynálezecké činnosti, je využitelné průmyslově a chránitelné patentem nebo užitným vzorem.

Užitný vzor – forma ochrany pro technická řešení, která jsou nová, přesahují rámec pouhé odborné dovednosti a jsou průmyslově použitelná. Užitný vzor je na nižší úrovni ochrany než patent.

Průmyslový vzor – vzhled výrobku nebo jeho části spočívající zejména ve znacích linií, obrysů, barev, tvaru, struktury nebo materiálů výrobku samotného, nebo jeho zdobení.

Použité zkratky:

- a) VŠAPs – Vysoká škola aplikované psychologie s.r.o.
- b) PDV – předměty duševního vlastnictví
- c) Sb. – sbírka (zákonů)
- d) Čl. – článek
- e) Odst. - odstavec

4. Nakládání s duševním vlastnictvím, zákonná práva a povinnosti stran

Nakládání s PDV se řídí následujícími zákony:

- a) Vynálezy – Zákon č. 527/1990 Sb. o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.
- b) Užité vzory – Zákon č. 478/1992 Sb. o užitných vzorech, ve znění pozdějších předpisů.
- c) Průmyslové vzory – Zákon č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů, ve znění pozdějších předpisů.
- d) Autorská díla – Autorský zákon, č. 121/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Z těchto výše uvedených zákonů vyplývají následující práva a povinnosti původců/autorů PDV, kteří vytvořili PDV ke splnění úkolů z pracovního poměru k zaměstnavateli a práva a povinnosti zaměstnavatele:

- a) Právo na PDV má původce/autor PDV nebo jeho právní nástupce.
- b) Původcem/autorem PDV je ten, kdo jej vytvořil vlastní tvůrčí prací.
- c) Spolupůvodci/spoluautoři mají právo na PDV v rozsahu, v jakém se podíleli na vytvoření PDV.
- d) Vytvoří-li původce/autor PDV ke splnění úkolu z pracovního poměru, z členského nebo jiného obdobného pracovně právního vztahu (dále jen „pracovní poměr“) k zaměstnavateli, PDV byl vytvořen v pracovní době nebo/a v prostorách zaměstnavatele za pomoci zařízení či vybavení zaměstnavatele, přechází právo na předmět duševního vlastnictví na zaměstnavatele. Právo na původcovství/autorství tím není dotčeno. Původce/autor, který vytvořil PDV v pracovním poměru, je povinen zaměstnavatele o této skutečnosti neprodleně písemně vyrozumět (viz Čl. 5) a předat mu podklady potřebné k posouzení předmětu duševního vlastnictví.
- e) Neuplatní-li zaměstnavatel ve lhůtě tří měsíců od vyrozumění podle ustanovení předchozího odstavce vůči původci/autorovi právo na předmět duševního vlastnictví, přechází toto právo zpět na původce/autora. Zaměstnavatel i původce/autor jsou v této lhůtě povinni zachovat vůči třetím osobám o PDV mlčenlivost.
- f) Původce/autor, který vytvořil PDV v pracovním poměru, na nějž zaměstnavatel uplatnil právo na PDV, má vůči zaměstnavateli právo na přiměřenou odměnu. Pro její výši je rozhodný technický a hospodářský význam PDV a přínos dosažený jeho možným využitím nebo jiným uplatněním, přičemž se přihlíží k materiálnímu podílu zaměstnavatele na vytvoření PDV a k rozsahu pracovních úkolů původce/autora. Dostane-li se již vyplacená odměna do zjevného nepoměru s přínosem nebo jiným uplatněním PDV, má původce/autor právo na dodatečné vypořádání.
- g) Práva a povinnosti vyplývající z ustanovení předcházejících článků zůstávají po skončení pracovního poměru původce/autora se zaměstnavatelem nedotčena.

Zaměstnanec, jehož pracovněprávní vztah k VŠAPs končí, je povinen před ukončením pracovně právního vztahu odevzdat zaměstnavateli veškeré doklady a předat veškeré informace týkající se duševního vlastnictví zaměstnavatele.

5. Oznamování a evidence

Původce (nebo zástupce původců, byl-li PDV vytvořen více původci – dále původce) je povinen písemnou formou neprodleně oznámit prorektorovi pro vědu a výzkum vytvoření každého PDV, o kterém se domnívá, že splňuje podmínky stanovené příslušným zákonem a předat mu podklady potřebné k posouzení PDV.

Oznámení podává původce na oznamovací místo – tj. do kanceláře prorektora pro vědu a výzkum v Terezíně. Oznámení musí obsahovat alespoň následující údaje:

- a) Popis PDV v rozsahu nezbytném pro posouzení s uvedením, jak PDV vznikl a jaké jsou možnosti financování jeho ochrany:
 - při plnění úkolů hrazených z vlastních příjmů školy
 - při spolupráci na projektech vědy a výzkumu financovaných z veřejných prostředků
 - při řešení smluvního výzkumu na základě hospodářské smlouvy.
- b) Datum a místo podání Oznámení
- c) Jméno, příjmení a adresa trvalého bydliště původce/autora, popř. všech původců/autorů, včetně uvedení procentuálního podílu, v jakém se na vytvoření PDV podíleli, a jejich podpisy.
- d) Označení původce/autora, který je spolupůvodci/spoluautory pověřen k jednání se zaměstnavatelem. Pokud Oznámení neobsahuje spolupůvodce/spoluautora pověřeného k jednání se zaměstnavatelem, má se, že je to původce/autor uvedený na prvním místě.
- e) Oznámení o vytvoření předmětu duševního vlastnictví lze předat osobně nebo zaslat doporučenou poštou. Za datum podání Oznámení se v takovém případě považuje den jeho doručení, potvrzený prezenčním razítkem zaměstnavatele. Oznamovací místo potvrdí přijetí Oznámení na kopii tohoto Oznámení nebo písemně jiným vhodným způsobem.
- f) Oznamovací místo nemusí přijmout Oznámení, které nesplňuje požadované náležitosti, zejména pokud se týká nedostatečného osvětlení podstaty, realizace a využití PDV. Takové nedostatečné oznámení oznamovací místo pouze zaeviduje a dohodne s původcem/autorem nezbytné doplnění podkladů a/nebo odstranění vad. Teprve po takovém doplnění a/nebo odstranění vad Oznámení oznamovací místo Oznámení přijme a ode dne přijetí Oznámení začíná běžet lhůta k uplatnění práva na PDV zaměstnavatelem.
- g) Ukáže-li se dodatečně při rozhodování o uplatnění práva na PDV ve lhůtě tří měsíců od přijetí Oznámení oznamovacím místem, že podklady předané v rámci Oznámení jsou zejména z hlediska osvětlení podstaty, realizace a možnosti využití PDV nedostatečné, není datum původního přijetí Oznámení považováno za datum začátku zákonné lhůty k uplatnění práva na PDV zaměstnavatelem. Zaměstnavatel dohodne s původcem/autorem nezbytné doplnění podkladů či jiné odstranění vad, a teprve dnem odstranění těchto nedostatků se počítá začátek zákonné lhůty k uplatnění práva na PDV zaměstnavatelem.
- h) Původce/autor či původci/autoři jsou povinni spolupracovat s pověřeným zástupcem zaměstnavatele při zpracování přihlášky předmětu duševního vlastnictví, jakož i při jejím projednávání a obhajování před Úřadem průmyslového vlastnictví ČR, případně patentovými úřady v jiných zemích.
- i) Pokud PDV vznikne při spolupráci na projektech vědy a výzkumu, je právní ochrana upravena v souladu se smlouvou s poskytovatelem veřejné podpory. V případě účasti spolu

příjemce podpory je právní ochrana řešena dle ustanovení § 11 odst. 2. zák. č. 130/2002 Sb. Původce PDV je povinen o vzniku PDV informovat poskytovatele veřejných finančních zdrojů i spolupracující strany.

- j) Pokud PDV vznikne při řešení smluvního výzkumu na základě hospodářské smlouvy, je právní ochrana řešena společně se zadavatelem v souladu s příslušnou smlouvou.

Rozhodnutí o uplatnění práva na PDV

O uplatnění práva na patent rozhoduje rektor na doporučení prorektora pro vědu a výzkum. Rektor rozhoduje o uplatnění práva na PDV na základě interního hodnocení přímého nadřízeného původce/autora anebo jiného prorektorem určeného pracovníka VŠAPs, případně patentového zástupce. Zároveň rozhoduje, z jakých zdrojů budou hrazeny náklady na ochranu PDV. Rozhodnutí o uplatnění práva na PDV vydá do 3 měsíců od přijetí Oznámení o vytvoření PDV.

Rozhodnutí o zahraniční ochraně PDV

O zahraniční ochraně PDV rozhoduje rektor na doporučení prorektora pro záležitosti vědy a výzkumu ve spolupráci s původci/autory a pracovištěm původců/autorů, přičemž zvažuje zejména možnosti uplatnění PDV u externích organizací a finanční možnosti VŠAPs.

Udržování ochrany PDV

Rektor je oprávněn, nedojde-li nejpozději do dvou let po udělení právní ochrany PDV k jeho úspěšné realizaci (finančnímu přínosu), rozhodnout o zrušení ochrany, pokud se s původci nedohodne jinak.

6. Důsledky porušení povinností ze strany původce

Pokud původce poruší svou povinnost neprodleně podat SPP Oznámení o vytvoření předmětu duševního vlastnictví, porušuje tím povinnost zaměstnance VŠAPs a ustanovení z čl. 1, z tohoto důvodu může rektor VŠAPs právně postihnout původce dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce.

7. Odměňování

Původci/autoři PDV mají nárok na odměnu za využívání PDV dle odst. 2 čl. 6 v případech, kdy VŠAPs postoupí PDV k využití externí organizaci podle článku 4 za úplatu nebo samotnou realizací zisku z PDV VŠAPs.

Pro stanovení výše odměny a výplatu platí na VŠAPS následující pravidla:

- a) odměna je určena procentuálně z čistého přínosu VŠAPS z realizace PDV po zdanění a po odpočtu nákladů spojených s přihlášením a udržováním ochrany PDV, které se vztahují k období vyplácení odměny
- b) výše uvedený přínos se dělí mezi původce/autory PDV a VŠAPs podle následujícího klíče: odměna původcům/autorům – 50%, VŠAPs (pracoviště původců) – 50%

- c) Náklady spojené s ochranou PDV a příjmy z realizace PDV jsou na VŠAPs vedeny odděleně tak, aby mohl být v budoucnu vypočítán čistý přínos z realizace PDV. Náklady související s ochranou PDV jsou VŠAPs evidovány po dobu platnosti vynálezu a platnosti licenční smlouvy.

8. Administrace a uplatňování vynálezů

Vyřizování agendy spojené s ochranou a udržováním PDV je vedeno s využitím služeb profesionálních patentových zástupců v příslušných oborech. Kancelář prorektora pro vědu a výzkum eviduje databázi patentových zástupců a patentových kanceláří, se kterými VŠAPs spolupracuje a eviduje Oznámení o předmětu duševního vlastnictví i PDV chráněné „Úřadem průmyslového vlastnictví“.

9. Školní dílo

VŠAPs má právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla ve smyslu zákona o právu autorském. Odpírá-li student/autor bez závažného důvodu udělit svolení k užívání díla, může se VŠAPs domáhat rozhodnutím soudu nahradit chybějící projev vůle autora. Pokud nedojde mezi VŠAPs a studentem/autorem k jiné dohodě, může student – autor své dílo užívat nebo poskytnout licenci někomu jinému, není-li to však v rozporu s oprávněnými zájmy VŠAPs. Jestliže studentu/autorovi školního díla vzniknou z užívání díla či poskytnutí licence příjmy, je VŠAPs oprávněna požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které VŠAPs vznikly na vytvoření díla, a to podle okolností až do jejich skutečné výše. Přihlédne se k výši případných výdělků dosažených VŠAPs z užití školního díla. Pro školní díla platí přiměřeně ustanovení čl. 5 této směrnice.

10. Spolupráce s podniky

Pokud bude projekt, realizovaný prostřednictvím účinné spolupráce, kdy strany sledují společný cíl na základě dělby práce, společně stanoví rozsah projektu, podílejí se na jeho koncipování, přispívají k jeho provádění a sdílejí finanční, technologická a jiná rizika projektu, jakož i jeho výsledky, bude postupováno v souladu s Rámcem pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01), zejména s čl. 2.2.2. odst. 27 – 30.

11. Závěrečná ustanovení

- a) Tato směrnice nabývá platnosti dnem jejího podpisu a účinnosti dnem zveřejnění.
- b) Řešení sporů vzniklých při realizaci směrnice spadá do kompetence rektora.
- c) Za aktualizaci směrnice a její realizaci odpovídá prorektor pro vědu a výzkum.

V Terezíně dne 12. 11. 2018

PhDr., Mgr. Štefan Medzihorský
rektor